

Immigration och identitet

Förra fredagen arrangerade Finska Vetenskaps-Societeten ett intressant symposium i Ständerhuset om demografins och immigrationens effekter på Europas utveckling och kulturella sammanhållning. I blickfånget var inte den nu akuta flyktingkrisen utan folkrörelsernas långtidseffekter och eventuella konsekvenser för vår europeiska identitet.

Ju längre symposiet pågick desto tydligare blev det för publiken att folkrörelserna har utgjort en röd tråd i mänsklighetens historia. Eller som den amerikanske populationsforskaren och matematikern Joel E. Cohen komprimerade saken i sitt anförande: inget har stimulerat mänsklighetens tillväxt lika mycket som migration.

Den österrikiske demografen Wolfgang Lutz lyfte fram utbildningens inflytande på befolkningsutvecklingen. På 1900-talet förfasade man sig över hur snabbt världens befolkning ökade. Numera är prognosen att tillväxten når sin kulmen om drygt fyrtio år. Vi ökar från dagens 7,4 miljarder till 9,2 miljarder människor år 2060. Därefter sker en stagnation som väsentligen beror på att kvinnorna på grund av sin stigande utbildningsnivå hellre förvärvsarbetar än föder barn.

Denna trend har redan börjat göra sig gällande i Europa. Trots den stadigt växande invandringen åldras vår befolkning i jämn takt. Allra tydligast håller detta på att ske i Finland, vars befolkning torde ha Europas högsta medelålder runt 2030 – nästan helt oberoende av hur kraftig invandring vi skulle få.

Men som bekant brukar de flesta prognoser slå slint. Ett tu tre sker ett teknologiskt genombrott som på några decennier totalt förändrar våra livsvillkor. Eller så drabbas vi av destruktiva krig och grymma farsoter som nollställer alla tidigare beräkningar.

Just nu ser det ljusst ut. Medicinens snabba framsteg gör att människans genomsnittliga livslängd beräknas öka med tre månader varje år. På tjugo års sikt betyder detta sex år extra levnadstid. Innan man har förtjänat denna utdragna existens gäller det visserligen att först stappla sig framåt i två decennier. Vilket gör att det alltså finns skäl att komma ihåg den knarriga påminnelsen om att den som lever får se.

En annan av Wolfgang Lutz tankeväckande analyser gällde demografins inflytande på vår europeiska identitet. Föga överraskande är de äldre årgångarna mera nationalistiskt sinnade än de yngre, som i hög grad identifierar sig också som européer. Frågan är således om vi blir mera nationalistiskt sinnade då vi åldras eller om vi tvärtom med tiden identifieras oss allt mer i första hand som européer.

Båda tolkningarna är plausibla. Mycket beror dessutom på hur EU-länderna lyckas integrera sina stadigt växande immigranter. Kan vi inte erbjuda dem jobb utan skyfflar dem ut i ghetton är det befängt att tro att de skulle börja identifiera sig som européer. Lyckas vi med integrationen kan de nyanlända däremot hjälpa oss ta steget ut och bli européer på riktigt.

Henrik Meinander, HBL 4.5.2016